

(א) [כמויות י: מזל. לט.
ועי' חוסי' סנהדרין מב.
ד"ה: העוסקים].
(ב) נכסות לה. (ג) [לקמן
ע.ג. (ד) כו ע"ב.

הנהגות הב"ה

(א) תוס' ד"ה געילן.
ועי' דבתיא אמר ליעילן.
ב"ה שני' [לדני' לנעיל:
(ב) רש"י ד"ה חמשה
וכו' דתמן נממני. י"ג
דף עב וע"ש מוספות
ד"ה ומדני: (ג) בא"ד:
דברי היא מזו וכו' ואם
שנה וכו' דכל עניינין
הקבל' י"ג לקמן דף פ
ל"א: (ד) ד"ה ד"ה וכו'
נאה הס"ד ואחר כך מ"ה
רועה זנות וכו' וכו'
הס"ד: ואח"כ מ"ה הנה
כעדה וכו' ממנו הס"ד
ואח"כ מ"ה הדרי:
(ה) תוס' ד"ה א"כ וכו'
היא תשמעיה למוז'
והיא תשמעיה למוז'
ומיז:

גליון הש"ס

גמ' אפילו שכיורו
ואפילו לקיטו נותן
עירובו ודני. ע"י לקמן
דף ע"ג חספי' ד"ה
יורש מהו שיעילן. ולקמן
דף ע"ג ע"ה חוסי' ד"ה
ומדני: שם אמר ר"ה
הדרי: ב"י ד"ה דף סה
ע"א: שם שכיור א"כ
יתפסס. ע"י נכסות ד"ה
לא ע"ה: תוס' ד"ה
בפ"ה רש"י וכו' וכו'
ועוד דבתיא אמר.
לעיל דף כו ע"ב:

תורת אור השלם

(א) איש אהב חלקם
יעשה אביו ויעשה זנות
[אמר דודן: ויעשה אביו].

הנהגות וציונים

(א) בדפוס גוסף א"כ
דפוסו א"כ יאמר
וכו' במקום נכרי א"כ
דמכרו: (ב) בתיא
חמשה שכיורים וחמשה
אפילו: (וכי' ב"ש"י):
(ג) בכמה כתי' אל יורה
ד"ה יתפסס (ועי'
הוס': [ממשלי פירש
רש"י שאין זנות במקרא
מלא אלא זה בלבד כדן
דרוש כן] (גליון):
(ד) ע"י ד"ה ב"ה
שמנין (גליון): [1] צ"ל
מויפתין] (גליון):
[1] ע"ש בברכות שצ"ל
[דתיא] מר בר בריה
ד"ה הנהג בריה ד"ה
ירמיה ב"ה אבא [גליון].
וכי' כן בתיא: (שם)
הני' מר בריה ד"ה
וכו' ועי' חס"ד:
[2] דתיא
(גליון). תימה שצ"ל
ממנו דגם במשנה שם יב
ע"ב איתא יהא ד"ה
(רש"י): [3] ט"ס וצ"ל
בירושלמי דתרופות
(פ"א ה"ד). ועי' ד"ה
ברכות לא ע"ב ד"ה
מכאן [4] ופ"ע ע"ש:
[5] דתיא דבזוהא תניא
בגמ' (ועוד):

הדר פרק ששי עירובין

סד. עין משפט

ערין משפט
גר מצוה

מו א ב מיי מ"ב מהל'
עירובין הלכה י"ב
עושה א"כ ס"י שפ"ב
ספק יא י"ב:
מו: ד שם ספק טו:
ז ד מ"י פ"א מלכות
צ"ח מלקט הלכה ג
סמך לאוין ס' [עושה י"ד
סמך רמז ספק יג
בתיא]:
יה ה מ"י פ"ד מהל'
מפלה הלכה י"ב סמך
לאוין ס' עושה א"כ ס"י
י"ט סמך א' [ונכד אלפס
מילות פירק ה דף כו:
והס"ד שם סמך טו]:

רבינו חננאל

ודחאה רבא ואמר א"כ
בטלת תורת עירוב
מאותו מביי דאמר רב
יאמר עירוב מועיל
במקום נכרי דמכרוין
כשביל שלא רצה
להשכיר. וכי אכרחא
לדורוקי. אלא אמר רבא
בידל חד מנייהו
יתקרב לההוא נכרי
ונישיל מניה ותיבי מדי
בביתיה דהוא ליה שכיר
ואמר רבא ר' יהודה
אמר שמואל אפילו שכיר
ואפילו לקיטו נותן עירובו
דרי. ואם יש לו ה' שכיר
ולקיטו נותן אחד מהו דרי
כי לא אמר שכירו ולקיטו
להתמיז אלא להקל. אמר
רב נחמן כמה מעליא הא
שמעתי: אמר רב יהודה
אמר שמואל השוטה
רביעית אל יורה אמר
רב נחמן לאו מעליא הא
שמעתי דאנא כמה לא
שתיא רביעית דתמרא
לא צילא דעתא. א"ל
רבא והא כל האמר
שמעתי [1] נאה יהא וכו'
אין נאה מאבד הנהג
של תורה שגומר ורועה
זנות יאבד הון ויאבד
הונה של תורה א"ל הדרי
ב"י אמר רב הונא שתי
אל יתפלל ואם התפלל
תפלתו (תועבה) [תפלה
שיכור אל יתפלל ואם
התפלל תפלתו תועבה].
רבה בר שימיא ורב
משיא בר ירמיה אמרי
לא נפטרי אלא מתוך
דבר הלכה שמתוך כך
וזכרו פתח חד ואמר
המחזיק בנכסי גר מה
יעשה וחקיימו בדרו יקח
מהו ספר תורה ואפי'

ליקוטי רש"י

דרדקי. מיקומן [ב"ב
א"כ. א"ל יורה. ט"ס
הוראה לפי שטרות
דעמי כשכור [בתיא]:
שכמיני לין ושכר אל שנת
וסמך לין וכו' וכו' וכו'
ולכויות (ויקרא י')
דמשמע דלענין הוראה
מזי לא יתמה [וי' לח].
רביעית דתיא:
רביעית לין [ע"פ ברכות י'
לא]. א"ל יורה דעמי י"ג
ביתא ק"ה: ורביה
זווגות. רביעית אמרי
האזנה שמועט זו ולא
אשונה זו אינה נאה לא
אשונה יסוע מעקלה
שאין זנות מעקלה מלא
אלא זו בלבד [משלי כט.
ג]. ועברא. מעבד י'
בפסיה [ביתא ק"ה].

מכא שהצטוו יועיל לכולן כשנים הדריס צבית אחד שא"כ אין כאן צטול כלל שכמו שמתחילה היתה רשות לכולן ה"י מהא עתה לכולן והכי הם כמתחילה מרובין במקום נכריס * ועוד דבתיא אמר (ה) דצריך לנעול לכל אחד מאותן שעירט לנאמן דלית ליה לעיל צעין רעה מצטול ואידך נמי מודה ששם פירש צטול שאינו מצטול רק לעיל שאלו צטול לאחריה אע"פ ששעירט ע"ה צטול לו וא"כ כיון שעל ידי עירוב שהיטמו כל הצטרות יחד היה ממיר לכולן הא דפריך רבא א"כ צטול מורת עירוב מאותו מצוי ומשני דמעבד מעיקרא נמי דווקא ע"י עירוב היה ממיר כדי לעשות תקנה לכולן שהימיר היה מוציא כלי צטיון למצוי כדפרישית וי"ל דרצח סבר שצ"ל התמיר כלים שצטנו צבית הימיר צלל עירוב הצטרות ולא היה יודע שפחותות זו לזו ולפי מה שצטול סבר שאלו היו פחותות זו לזו מה שהיה מקשה צטולת מורת עירוב מאותו מצוי צטיון מיייר דקרי ליה עירוב:

אם כן ביפלת תורת עירוב מאותו מצוי. אומר ר"י שצ"ל מנעשה לפני רש"י צפוסה אחת ששכחו ולא עירבו והוצרכו להוציא מצבת לצת והמיר להם ע"י שצטול רשות לאחד ואומר ר"י דלשם צטול מצבת לצת א"כ יח מותיין כולן לנטול מזו לזו גם אותן שצטלו להם שאע"פ שהמצטול רשות תמיר אסור להוציא מצתו לחצר התם הוא שיש להם חלק בחצר ונראה כחומר ומחזיק בנכסיו אפי' למ"ד לעיל בפ"ג (דף ק"ו). רשות צטול אצל הכא כשצטלו כל השכונות רשות לאחד אישתרו כולהו דלזין דומה ללל כחומר ומחזיק בנכסיו וכן כשמנטול מצתו לצת תמיר ולא דמי למוציא מצתו לחצר שיש לו בחצר חלק וכיון דמישתרו כולהו על ידי צטול אין לצטול להועיל כאן דל"כ צטולת מורת עירוב מאותו מצוי שלא יחזו לעשות עוד עירוב כיון דמישתרו כולהו צטולו ומיזו

אור"י דאם יש חדרים צבית יכול לנעול כל היתר בלא הצדדים שיהא עכשיו אסור להוציא מן החדר צבית כונו מצבת לחצר ואין שייך כאן צטולת מורת עירוב שחרי ישכור עירוב יתיר מן הצטול דווקא לרבי יוחנן דלחצר רשות לחצר רשות לשמואל דלחצר לקמן (דף ק"ו). אין צטול רשות מחצר לחצר לצת דהא שמתשמיה לחוד (ה) ומיזו כו"ל קי"ל ונראה דאין ראייה מכלל לחלוק על הוראת רש"י דשפיר דמי כחומר צו מצטולו כלי וכו' וכו' למוז' וזכרו וזכרו רשות המיוזמת לו נראה כחומר צו מצטולו וכיון שמפסיד בצד לא צטולת מורת עירוב ור"ת היה מדקדק מהא דאפליגו ר"י ושמאל לענין צטול רשות מחצר לחצר ולענין צטול רשות צפוסה מצבת לצת אסור לכ"ע מדלג איירו ציה וכדפרישית שאם התרת תמיר לכולן וכיון דשרית לכולהו יצא לנטול צלל צטול ועוד הביא ראייה מההוא ינוקא דלקמן (דף ק"ו): דלשפתין חמימיה שהמיר לומר לנכרי למימיה ליה חמין מגו צתייה (דרבנא) [ע"פ דרבנן] אע"פ. דלא עירבו מדלג מנאן תקנה צענין אחר ואמאי ליצטלו כולהו רשותיהו לההוא צתה דהוא ציה מיעוק דמסתמא כר"י ספירא לכו דלחצר יש צטול רשות מחצר לחצר כדלחצר רצה צההוא שמתמא אנה כר"י ספירא לי אלא ודאי אפי' ר"י מודה דאין צטול רשות מצבת לצת ואומר ר"י דאין משס ראייה דעל כרחך הוה התם חצירות ומצוי כדלמרינן התם והא לא עירבנו והא לא שיפנו והוה יכולין להציא חמין ע"י צטול דרך חצירות ומצוי צתה צו קטן ומה שלא עשו קן משס שלא היה צטולת התם:

שתיה רביעית יין א"כ יורה. יש ספרים שכתבו צה אל יתפלל ולא יתכן לנעול דל"כ מאי קאמר רב צתן מלגיה הא שמתמא דהא א"כ [כ"ל] כמה דלא שמינא רביעית צה אל יתפלל מה ענין צילתא אלא תפלה אלא אל יורה גרסינן צרוז ספרים וכן אמר ר"מ וא"ת ומאי קאמר ר"י לא מעליא הא שמתמא הא פלוגתא דתנאי היא בצריות צפרק אמרו לו (דף ק"ו): כדדרש התם ולהגדיל ולהורות ואין ושכר אל תשת קאי דמוקמינן ליה התם צרעית ועוד קשה דהא ר"י גופיה קאמר לקמן צשמעתי דרך מיל ושינה כל שהוא מפיגין את היין כששתה רביעית ש"מ דאסור ומיזו הייה איכא לאוקומא כגון דלא רמא ציה מיא והכא דרמא ציה מיא כר"ה בצריות (דף ק"ו): (דמתן י"ג) התם ר"ה אומר אם נתן לחומר מיס כל שהוא פטור ורב נמי פסיק התם הלכה כר"ה אצל מ"מ קשה דלא הוה ליה למימר לא מעליא הא שמתמא כיון דאיכא רבנן דפליגי עליה דר"ה התם ואסרי אע"פ שנתן צו מיס:

שיכור א"כ יתפסס ואם התפסס תפלתו תועבה. ולא יצא כיון שאינו יכול לדבר לפני המלך וצריך לחזור ולהתפלל וכן ההיא צברות (דף כ"ג): שהיה מתפלל ונמצא נראה שחטא אע"פ שהתפלל תפלתו מועצה וצריך לחזור ולהתפלל וצ"ע אם יש להשוות צברות תפלה לענין נראה שיכור וע"כ לאו בלל מילי דמיין דהא שמו אל יתפלל עד שיפיו יינו ואפי' ציין מזוג אל יתפלל ציורת מרביעית דלחצר ר"ה כדרימות (דף י"ג): לא שרי ציורת מרביעית ואפי' לענין הוראה כדלמרינן התם ופסיקו התם וצ"ע שנתן צברות המזון וכל הצברות כולן כדלמי' צירושלמי צברות [צ"ל] ציורת ליה מוצללת וצבעת ואפי' מדומות ומיזו משום מי רגליה פשיטא דא"כ לחזור ולצברן אפי' א"ת דמשוינן צברות לתפלה צבואה [צ"ל] מניא ומי רגליה לא תמירי כמו נראה דהא אמר בסוף פ' מי שמתו (בבב"ב דף כה). לא אסרה מורה אלא כנגד עמוד בלבד הא נפול לארעא שרי וצברן הוא דגורו צהו וכי גורו צהו צודאן אצל צספקן לא גורו צהו רבנן: צכיון

שכוון רבן גמליאל ברוח הקדש. אע"פ שהיה גם זה רגיל בצומתו כדלמרינן בפרק אמרין שם נקצו מצנאזי גזר מכל מקום חשיב ליה כוונה ברוח הקדש והיה דקוף צנמות (דף כג:). שמי כך קורין אותו בעירי לא שכוון אותו האיש ברוח הקדש שלא קראו אריה אלא על שם כמו:

שהולכין אחר רוב עובדי דרכים. כדפירש בקונטרס מללה שרי ליה לרי אלעאי למכליתו דלחזקתיה צחוקת פתח של נכרים שרוב עובדי דרכים נכרים הם דאם היינו מוליך בשל ישראל היה מותר אף על פי שאחר הפסח היה צסמוך דצטלאל יט לומר דלחר הפסח נעשה:

ולמדנו שהצמזו ש"ע עכו"ם אחר הפסח מותר בהנאה. מנדנתו לעכו"ם דליכא טורח הנאה דעכו"ם כדפירש בקונטרס דאי ס"ל דאסור צנאה היה לו לאסור מספק דשמא צפסמ נעשה ווא"מ והיאך נתן ר"ג? והא דריש ר"י בסוף פ"ק דע"ז (דף כ:). לא תחנם לא תמן להס מתנת חנם ואע"ג דלעכו"ם המכירו שרי אפילו לרי"י דהא מוקמינן כר"י הווא דשולח אדם ידך לעכו"ם בצפסמים צפרק כל שעה (דף קז:). ותמילא צתוספתא [דע"ז פ"א] דאם היה שכיט מותר מפני שהוא כמוכרו לו מ"מ הכא הלא אמרין שלא היה מכירו רבן גמליאל מעולם ויש לומר דשמא לא סבר לה ר"ג לא דרי"י אי נמי שרי שהיה עכו"ם ממלחה עמיהן דרך שרי דחשיב כמוכרו לו והא"ל דמילא צהניוקין (גיטין דף סה.) מפרנסין עמי עכו"ם עם עמי ישראל מפני דרכי שלום הווא דרכי שלום:

פותרין בהרשה. פ"י בקונטרס כ"ץ לחכם למנוח פתח לשואל שיהא לו פתחון פה לומר על דעת כן לא נדרכי ואילו הייתי יודע שכן לא הייתי נודר ונמנאל נדר נעקר מאליו אין פותרין אין כ"ץ לפתוח שאינו מונע לו טעם עוקר ר"ג סבר כמ"ד פותרין לפיכך הולכה יסוד הדעת לחשב איה פתח ימנאל לו ע"כ לשון הקונטרס וקסאל לר"מ דהא רב נתמן גופיה שמעינן ליה בהדיא צפרק ד' נדרים (דף כג:). דלחר הלכה פותרין צנרתה וזוקקין לאלאי שמתאן וצ"י עברה המאורסה (סע דף עו:). נמי קאמר רב נתמן הלכה נשאלין לנדרים מעומד יחד וצוללה ופרקי עלה מהא דר"ג וכתוב צבל הספרים ר"ג סבר אין פותרין צנרתה למעיק דלחש צעין ועיי לעיוני להכי יצד ורב נתמן סבר פותרין צנרתה ואפילו מעומד אלא שיש ספרים שהגיהו איפכא על פי פירוש הקונטרס דהכא צצנמעתא ועוד דלמרי' צסוף אלו מותרין (סע ב) צצלמא צמתירין עליו דלא פותרין סבר פותרין צנרתה מהווא דלחא לקמיה ואמר ליה לך עלך ורעה צב צר חנה דלמר ליה להכא דלחא אלו אמו' צני אדם שיפייקין קסבר אין פותרין צנרתה ומפרש ר"מ פותרין צנרתה לחד שמתחרט על מה שגדר צאומרי' לו כדו תהיה לו לך עלך או צצית נדר (סע) ושרינן ליה צצתי ור"ג סבר אין פותרין לחוד שמתחרט על מה שגדר אלא צצית נדר כגון צאומרי' על אלו צצו עברה צני אדם שיפייקין ולפתח ר"ג להכא טיעעא צשולאין אמו' אצמנא דהכי נדרת צצריך לטרוח הצנה ונתחצו צצויה ענין ימנאל לו פתח דלחא ר"ג נדרים (דף כג:). דלמר דלא פותרין ליה צצא דמתוך יראה יאמר אצמנא דלחא ר"ג נדר אף על פי שמעיקר ועוד פסקינן התם הלכה פותרין צנרתה:

בעל בנכסי אשתו. צני למיעבד צרו מנוח דמלתא דמוחו צצה אצני נמי היא ולמלא צרו עינא צצטא: אפילו כותב בהו תפילין. נמי מייקיימו צצדיה: מאי קראה. דעל ידי דעבד צרו מנוח מייקיימו צצדיה דכתיב ודר ישראל וגו' והסתרמלי פתחון הקדש ועל ידי כך צצנמעת צצלמא ונפלו צצדל: ושינה כ"ל שהוא. או לו או צו: צצנפ"ל צו רבי אצצאי. נתקרב אלל הנכרי: מבנאי שמיני. כך שמי: אין מעבידין ע"י האובלין. המנאל אובלין דדרך איו רשאי לעבד מעליהן וליהנותן סם: שהוציין אחרי רוב עובדי דרכים. מללה שרף ליה לרי אלעאי למכליתו דלחזקתיה צצחוקת פתח של נכרים שרוב עובדי דרכים נכרים הם דאם היינו מוליך בשל ישראל היה מותר אף על פי שאחר הפסח היה צצמוך דצטלאל יט לומר דלחר הפסח נעשה:

בעל בנכסי אשתו רבא אמר אפילו עבד עיסקא ורווח רב פפא אמר אפי' מצא מצאיה אמר רב נתמן בר יצחק אפילו כתב בהו' תפילין ואמר רב חנין ואיתימא ר' חנינא מאי קראה דכתיב ו' וידר ישראל נדר וגו' אמר רמי בר אבא "דרך מיל ושינה כל שהוא מפויגין את היין אמר רב נתמן אמר רבא בר אבוה "לא שנו אלא ששתה כדי רביעית אבל שתה יותר מרביעית כל שכן שדרך מורדתו ושינה משכרתו ודרך מיל מפויגה את היין והתניא מעשה בר"ג שהיה רוכב על החמור והיה מוהך מעכו לכזיב והיה רבי אילעאי מוהך אחריו מצא גלוסקין בדרך אמר לו אילעאי מול גלוסקין מן הדרך מצא נכרי אחד אמר לו מבנאי מול גלוסקין הללו מאילעאי נישפל לו ר' אילעאי אמר לו מהיכן אתה אמר לו מעירות של בורגנין ומה שמך? מבנאי שמיני כלום הכירך רבן גמליאל מעולם אמר לו לאו באותה שעה צמדנו שכיוון רבן גמליאל ברוח הקודש ושלושה דברים צמדנו באותה שעה צמדנו "שאין מעבידין על האובלין ולמדנו שהולכין אחרי רוב עובדי דרכים ולמדנו שהצמזו של נכרי אחר הפסח מותר בהנאה כיון שהגיע לכזיב בא אחד לישאל על נדרו אמר לזה שעמו כלום שתינו רביעית יין האיטלקי אמר לו הן אם כן יטייל אחרינו עד שיפויג ייגינו וטייל אחריהן ג' מוליך עד שהגיע לסולמא של צור כיון שהגיע לסולמא צצור ו' וידר ר"ג מן החמור ונתעטף וישב והתיר לו נדרו והרבה דברים צמדנו באותה שעה צמדנו שרביעית יין האיטלקי משכר ולמדנו שיכור אל יורה ולמדנו שדרך מפויגה את היין ולמדנו "שאין מפירין נדרים לא רכוב ולא מוהך ולא עומד אלא יושב קתני מידת שלשה מילין שאני יין האיטלקי רכוב שרוב רב נתמן אמר רבא בר אבוה לא שנו אלא ששתה רביעית אבל שחה יותר מרביעית כל שכן דרך מורדתו ושינה משכרתו רכוב שאני השתא דאתת להכי לרמי בר אבא נמי לא קשיא רכוב שאני איני והאמר ר' רב נתמן ומפירין נדרים בין מוהך בין עומד ובין רכוב תנאי היא דאיכא למאן? דאמר ו' פותרין בהרשה ואיכא למאן דאמר רבא בר בר חנה אמר רבי יוחנן מאי פתח ליה רבן גמליאל להווא גברא "יש בוטה כמדוקרות הרב ולשון חכמים מרפא "כל הבוטה ראוי לדוקרו בהרב אלא שלשון חכמים מרפא אמר מר ואין מעבידין על האובלין אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי לא שנו אלא בדרות הראשונים שאין בנות ישראל פרוצות בכשפים אבל בדרות האחרונים שבנות ישראל פרוצות בכשפים מעבידין תנא שלימין מעבידין? פתיתין אין מעבידין אמר ליה רב אסי לרב אשי ואפתיתין לא עבדן והכתיב ו' ותחלצנה אותי אל עמי בשעלי שעורים ובפתותי לחם דשקלי"י באגריהו אמר רב ששת משום רבי אלעזר בן עזריה יבאר

בגמרא וצמדנו שיכור אצ ויהי. עיין פסוקי דק"ק מן ע"ז חוספות ד"ה והעוסקים: רש"י ד"ה מאי קראה וכו' ועייב נישבתי פתחיה. עיין מילין דף צ"ג חוספות ד"ה אכל אמת ועיין משנת מהר"ם פלומה ס"ס עט: ביני משפט אהר"י שו"ט א"ח סימן קפ. לחא סם מוה והואה נמאל ק"י קטע ס"ק א':

בגמרא וצמדנו שיכור אצ ויהי. עיין פסוקי דק"ק מן ע"ז חוספות ד"ה והעוסקים: רש"י ד"ה מאי קראה וכו' ועייב נישבתי פתחיה. עיין מילין דף צ"ג חוספות ד"ה אכל אמת ועיין משנת מהר"ם פלומה ס"ס עט: ביני משפט אהר"י שו"ט א"ח סימן קפ. לחא סם מוה והואה נמאל ק"י קטע ס"ק א':

בגמרא וצמדנו שיכור אצ ויהי. עיין פסוקי דק"ק מן ע"ז חוספות ד"ה והעוסקים: רש"י ד"ה מאי קראה וכו' ועייב נישבתי פתחיה. עיין מילין דף צ"ג חוספות ד"ה אכל אמת ועיין משנת מהר"ם פלומה ס"ס עט: ביני משפט אהר"י שו"ט א"ח סימן קפ. לחא סם מוה והואה נמאל ק"י קטע ס"ק א':

גליון הש"ס

בגמרא וצמדנו שיכור אצ ויהי. עיין פסוקי דק"ק מן ע"ז חוספות ד"ה והעוסקים: רש"י ד"ה מאי קראה וכו' ועייב נישבתי פתחיה. עיין מילין דף צ"ג חוספות ד"ה אכל אמת ועיין משנת מהר"ם פלומה ס"ס עט: ביני משפט אהר"י שו"ט א"ח סימן קפ. לחא סם מוה והואה נמאל ק"י קטע ס"ק א':

תורה אור השלם

א) וידר ישראל נדר לרי יצאמר אה נתן התן את הנה ומה נתן? והתקיימו את עירובין: (שבת כ"ג.)

ב) יש בוטה כמדוקרות הרב ולשון חכמים מרפא: (שבת כ"ג.)

ג) ותחלצנה אותי אל עמי בשעלי שעורים ובפתותי לחם דשקלי"י נישבתי פתחיה. עיין מילין דף צ"ג חוספות ד"ה אכל אמת ועיין משנת מהר"ם פלומה ס"ס עט: ביני משפט אהר"י שו"ט א"ח סימן קפ. לחא סם מוה והואה נמאל ק"י קטע ס"ק א':

ליקוטי רש"י

אין מעבידין ע"י האובלין. המנאל אובלין דדרך איו רשאי לעבד מעליהן וליהנותן סם: שהוציין אחרי רוב עובדי דרכים. מללה שרף ליה לרי אלעאי למכליתו דלחזקתיה צצחוקת פתח של נכרים שרוב עובדי דרכים נכרים הם דאם היינו מוליך בשל ישראל היה מותר אף על פי שאחר הפסח היה צצמוך דצטלאל יט לומר דלחר הפסח נעשה:

הגהות וציונים

א) תיבת "בהו" ליתא בכח"ז ובכל דרופי"ל והוספיו המהרש"ל (והוא הפסוק דפרשת ויצא [בראשית כח, ו] וסמיים שכל שאר תתין לי עשר אשנורין.) ובפוסקים האחרונים נשכח שם "ישראל" ו"לאברה" (דק"ס) ועיי מהרש"א: [ג] בכתי' דרופי"ל נוסף א"ל: [ז] נוסח הדפוס לשון שאני הוה הוא, והנוסח בכתי' [וכי' בכמה דפירין] תנאי היא אלא בכתי' פותרין בהרשה תחלה והא כתי' אין פותרין וכו' תחלה. הא כתי' אין פותרין וכו' תחלה, וכי' יש מאד, ובקצת ראשונים הנוסח כך כלא תיבת "תחלה" ועיי מהר"י וידר (דק"ס): [ח] בכתי' נוסף שלימין מעבידין דרופי"ל לכשפים: [ו] בכתי' דרופי"ל הנוסח תחם דשקלי"י באגריהו ועבדין: [ז] תיבת "תחן" מיותר (כתיב): [ח] והוא נתן ר"ג לגויי' בתוס' (הראשון): [ט] אלו ציל וצאה תנאי וכו', והוא כמו ר"י אחר דלמ"ש התם דפרסנין וכו' מפני דרכי שלום הכא נמי שרי מפני דרכי שלום כיון שהיה ממלחה עמיהן (כתיב): [י] וכו' נוסח התירין בתוס' הראשי עייש, אולם עיי מהרש"א:

א) תיבת "בהו" ליתא בכח"ז ובכל דרופי"ל והוספיו המהרש"ל (והוא הפסוק דפרשת ויצא [בראשית כח, ו] וסמיים שכל שאר תתין לי עשר אשנורין.) ובפוסקים האחרונים נשכח שם "ישראל" ו"לאברה" (דק"ס) ועיי מהרש"א: [ג] בכתי' דרופי"ל נוסף א"ל: [ז] נוסח הדפוס לשון שאני הוה הוא, והנוסח בכתי' [וכי' בכמה דפירין] תנאי היא אלא בכתי' פותרין בהרשה תחלה והא כתי' אין פותרין וכו' תחלה. הא כתי' אין פותרין וכו' תחלה, וכי' יש מאד, ובקצת ראשונים הנוסח כך כלא תיבת "תחלה" ועיי מהר"י וידר (דק"ס): [ח] בכתי' נוסף שלימין מעבידין דרופי"ל לכשפים: [ו] בכתי' דרופי"ל הנוסח תחם דשקלי"י באגריהו ועבדין: [ז] תיבת "תחן" מיותר (כתיב): [ח] והוא נתן ר"ג לגויי' בתוס' (הראשון): [ט] אלו ציל וצאה תנאי וכו', והוא כמו ר"י אחר דלמ"ש התם דפרסנין וכו' מפני דרכי שלום הכא נמי שרי מפני דרכי שלום כיון שהיה ממלחה עמיהן (כתיב): [י] וכו' נוסח התירין בתוס' הראשי עייש, אולם עיי מהרש"א:

רב נכים נאון

לא קשיא הא כמאן דאמר פותרין בהרשה א"י והא כמאן דאמר אין פותרין בהרשה. זו חלוקה בין רב אסי ורב הונא רב אסי היה סובר אין פותרין בהרשה ורב הונא חלק עליו ודבר פותחים בהרשה ואיתא במסכת נדרים (דף נא) פתח אביהו נדרים התירו חכמים.